

Commissie Veiligheid, Voldoende en Schoon Water

Concept verslag commissievergadering
Veiligheid, Voldoende en Schoon Water van 9 maart 2016

Aanwezig: mevrouw Heeringa en de heren Doeven (voorzitter), Douwstra, Van Erp, Fonhof, Nieuwenhuis, Sinnema (portefeuillehouder) en Tjarks de heer Van der Laan, afdelingshoofd Veiligheid en Voldoende Water (plv. secretaris)
mevrouw Ravesloot, bestuurs- en managementassistente (verslag)

Afwezig:

1. Opening

De heer Doeven opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom.

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3. Verslag vergadering d.d. 20 januari 2016

Op bladzijde 3 dient in de derde alinea, laatst zin het woord “marktwaarden” te worden gewijzigd in “mac-waarden”.

Het verslag wordt na bovenstaande wijziging vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag:

Bladzijde 5, derde alinea

De heer Van der Laan deelt mede dat er inmiddels een rechtelijke uitspraak is gedaan.

Deze is op 16 februari jl. geplaatst op bestuursnet.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 23 maart 2016

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Kader energiebesparing en -opwekking

De heer Sinnema geeft een mondelinge toelichting op het bestuursvoorstel.

Het kader is reeds eerder besproken met de AB-leden in de voorlaatste vergadering van het AB. De op- en/of aanmerkingen gemaakt tijdens deze vergadering zijn grotendeels verwerkt in voorliggend voorstel.

De heer Douwstra is van mening dat de op- en aanmerkingen goed zijn verwoord in het bestuursvoorstel.

De heer Douwstra zegt dat op blz. 2 van het bestuursvoorstel wordt voorgesteld om een (pro)actieve houding te hanteren om kansen voor grootschalige windenergie te scheppen. Dit komt niet overeen met het genoemde op blz. 7 waar wordt genoemd dat we als waterschap volgend zijn.

De heer Sinnema antwoordt dat zowel binnen het DB als ook in het AB is gediscussieerd in hoeverre het waterschap zich buiten de gebaande wegen kan/wil bewegen. Het waterschap heeft het streven om energie neutraal te werken en hiervoor rendabele alternatieven te gebruiken en hiervan kan windenergie een onderdeel zijn.

Het is niet de bedoeling om deel te nemen in windenergieparken, mogelijke deelname zal wel pro-actief worden onderzocht.

Mevrouw Heeringa zegt dat volgens haar het eventueel aansluiten bij een grootschalig windenergieproject niet uitgesloten wordt en dat het waterschap na onderzoek mogelijk toch kan deelnemen aan grootschalige windenergieprojecten.

De heer Sinnema zegt dat elk voorstel ten aanzien van het deelnemen aan windenergieprojecten aan het algemeen bestuur wordt voorgelegd.

De heer Van Erp vraagt of na beëindiging van de contracten met derden, ten aanzien van de windmolens, het waterschap de windmolens over kan nemen en of deze energie dan meegerekend wordt in het totaal.

De heer Van der Laan antwoordt dat indien het waterschap deze windmolens over zou nemen de gewonnen energie meetelt in het geheel aan eigen energieopwekking. Indien het waterschap financieel deelneemt aan een windmolen van een derde kan een evenredig deel worden meegeteld.

De heer Van Erp vraagt hoe lang de contracten doorlopen van de windmolens die zijn geplaatst op terreinen bij gemalen. Deze contracten zijn gesloten door de rechtsvoorgangers van Hunze en Aa's met derden.

Het antwoord zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

De opzegtermijn voor de windmolens van derden bij onze gemalen is 2 jaar en de mogelijkheid om op te zeggen kan vanaf 1 juli 2016 toegepast worden.

De heer Fonhof vraagt welk ambitieniveau wordt bedoeld ten aanzien van het uitgangspunt om groene energie in te kopen en te gebruiken en vraagt hoe we dit gaan doen. Spreker vindt de uitvoering vaag omdat er eerst nog onderzoek dient plaats te vinden.

De heer Van der Laan antwoordt dat het waterschap al groene stroom inkoopt. Het waterschap heeft op dit moment een lage energieprijis.

Landelijk is een discussie gaande over (gebruik) groene energie.

De heer Doeven stelt voor om in het voorstel op te nemen dat we groene stroom inkopen, maar niet tegen elke prijs!

De heer Doeven is van mening dat de afschrijving van 30 jaar erg lang is, tenzij het gedetailleerd en concreet wordt weergegeven.

De heer Sinnema antwoordt dat in het algemeen de subsidietermijn als afschrijvingstermijn wordt gehanteerd. De technische levensduur is over het algemeen langer.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om in te stemmen met:

- a. bevestiging van onze intentie om de doelstellingen te halen en de afspraken na te komen uit het Klimaatakkoord en ons Beleidskader Duurzaamheid om in 2020 40% van ons energieverbruik zelf op te wekken en 30% energie te besparen ten opzichte van 2005;
- b. de aangescherpte energieambities voor de langere termijn uit het Coalitieakkoord zodanig te duiden dat er eind 2018 een uitwerkingsvoorstel ligt met strategie en planning om ons waterschap energieneutraal te laten zijn met als tijdshorizon 2025-2030;
- c. instemmen met het beleidskader energie wat inhoudt dat:
 - we voor de jaren 2016-2020 naast biogas- en energieproductie via de rwzi's de mogelijkheden en kansen van renderende duurzame alternatieven voor energieopwekking aanboren;
 - we investeringsprojecten met financiële doorberekening en risicoanalyse als afzonderlijke voorstellen aan het algemeen bestuur voorleggen waarbij de criteria worden gehanteerd zoals die in dit beleidskader zijn benoemd;
 - we duurzame energieproductie zelf ter hand nemen of op basis van (financieel) partnerschap samen met derden oppakken; dit bij voorkeur op basis van de inzet van onze eigen assets;
 - we overschotten aan zelf geproduceerde energie leveren aan het openbare elektriciteitsnet (i.c. een energiemaatschappij) c.q. aan een verantwoorde, andere aanwending;
 - we groene stroom inkopen;
 - we voor het realiseren van onze energiedoelstellingen uitgaan van het energieverbruik van de bedrijfsmiddelen/aansluitingen (exclusief de veenkoloniale afvalwaterleiding) die onder ons energiecontract vallen en een 3-jaarsgemiddelde voor het energieverbruik bij het peilbeheer hanteren;
 - we in deze bestuursperiode voor het peilbeheer inzetten op een energiebesparing van 10% waarbij we met ingang van 2017 de MJA3 benadering c.q. 4-jaarlijkse energie-efficiencyplannen voor peilbeheer hanteren, conform de richtlijnen die voor het zuiveringsbeheer gelden;
 - we hanteren een bestuurlijk (pro)actieve houding om kansen voor grootschalige windenergie te scheppen.

6. Vervolg pilotgebieden veenoxidatie

De heer Doeven deelt mede dat de presentatie en de toelichting door mevrouw Erna Alting tijdens de plenaire bijeenkomst zeer duidelijk was.

De heer Sinnema geeft een mondelinge toelichting op het bestuursvoorstel en is van mening dat het projectgericht werken in samenwerking met de stakeholders het meest effectief is.

Mevrouw Alting heeft tijdens de presentatie nadrukkelijk verwoord dat in gezamenlijkheid met de stakeholders wordt geprobeerd de problemen op te lossen.

Mevrouw Heeringa vond het een voortreffelijke presentatie en complementeert mevrouw Alting hiervoor.

De heer Van Erp licht toe dat het grondgebruik veel invloed heeft op de veenoxidatie. Spreker is van mening dat het van belang is om betreffende ingelanden mee te laten denken in het proces. *De heer Van der Laan* zegt dat er inmiddels wordt meegedacht door betrokkenen en dat er bij het waterschap informatie (stand van zaken) wordt opgevraagd ten aanzien van het veenoxidatiebeleid.

De heer Sinnema antwoordt dat betreffende belanghebbenden er tijdig bij worden betrokken.

De heer Doeven vraagt of er zonder een vastgesteld voorstel door het AB al uitvoering wordt gegeven aan de plannen.

Mevrouw Heeringa zegt dat er eerst overleg met de stakeholders plaats dient te vinden alvorens een uitvoeringsvoorstel door het bestuur kan worden behandeld.

De heer Doeven is van mening dat er wel overleg moet plaatsvinden, maar dat dit binnen de bestuurlijke kaders dient plaats te vinden en deze dan eerst vastgesteld dienen te worden.

De heer Sinnema antwoordt dat het voorliggend bestuursvoorstel een inventarisatie van de mogelijkheden betreft. De bedoeling van de pilot is om mensen (ingelanden) mee te laten discussiëren over de plannen. Getracht wordt om draagvlak te krijgen alvorens te besluiten welke aanpassingen dienen te worden aangebracht. Er wordt gestart met het gebied Valthermond.

De heer Doeven concludeert dat het voorliggend bestuursvoorstel een uit te voeren inventarisatie inhoudt voor een voorstel om tot een mogelijk gedragen oplossing te komen.

De heer Fonhof leest op pagina 5 dat er voor de overige gebieden, naast Valthermond en Hongerige Wolf, ook onderzoeken plaatsvinden. Deze onderzoeken zijn niet opgenomen in het bestuursvoorstel.

De heer Van der Laan antwoordt dat voor de overige gebieden in de komende jaren de voorbereidende werkzaamheden worden opgestart om meer informatie te krijgen over de dikte en diepte van de aanwezige veenpakketten.

Mevrouw Heeringa verwacht dat het lastig kan zijn om tot besluiten te komen met betreffende stakeholders omdat het aanpassingen betreffen ten behoeve van het maatschappelijk belang.

Mevrouw Heeringa is erg benieuwd naar het vervolg en is ingenomen met het voorliggend bestuursvoorstel.

De heer Van der Laan deelt mede dat wij qua infrastructuur aan het eind van de mogelijkheden zijn op het gebied van aanpassingen ter bestrijding van veenoxidatie. Er dient naar andere oplossingen te worden gezocht. Standstill positie kan niet blijvend doorgaan omdat er dan problemen ontstaan.

De heer Doeven zegt dat indien een andere functie aan gronden wordt toegekend er een vergoeding tegenover dient te staan.

De heer Van der Laan antwoordt dat dit in beginsel een taak is van de provincie, tenzij het bestuur anders besluit.

De heer Doeven stelt dat het waterschap alleen maatregelen kan nemen om het waterhuishoudkundig systeem op orde te hebben.

De heer Fonhof vindt het belangrijk dat er gezocht wordt naar draagvlak bij alle belanghebbenden.

De heer Tjarks geeft aan dat de waarden goed vast kunnen worden gelegd door vooraf en achteraf de waarden te taxeren ter voorkoming van discussies en problemen achteraf.

De heer Tjarks vraagt of de pilots door het waterschap worden getrokken of door de provincie.

De heer Sinnema antwoordt dat het waterschap hierin initiatiefnemer is.

Alle stakeholders zijn benodigd in het overleg bij functieverandering van het grondgebruik. Indien er geen overeenstemming plaats vindt tussen verschillende belanghebbenden kan het waterschap alleen die aanpassingen aanbrengen die voor het watersysteem van belang zijn.

De heer Doeven vraagt wat de landelijke inzet/het aandeel van het waterschap is.

De heer Van der Laan antwoordt dat het waterschap de deelname aan de landelijke kring van waterschappen continueert. In dit overleg vindt uitwisseling van kennis plaats.

De heer Doeven vraagt wat het zoeken naar innovatieve oplossingen inhoudt ten aanzien van bodemdalingsproblemen.

De heer Van der Laan antwoordt dat er bij voorbeeld in de afgelopen jaren een innovatieve proef met drainage in het veengebied is uitgevoerd. Binnenkort wordt het algemeen bestuur hieromtrent geïnformeerd. Ook andere innovatieve mogelijkheden worden beoordeeld.

De heer Doeven zou het prettig vinden als er topografische kaarten waren toegevoegd aan het bestuursvoorstel. De kaarten zijn opgenomen in de hand-out van de presentatie tijdens de plenaire bijeenkomst.

De heer Van der Laan licht toe dat tijdens de plenaire vergadering is toegezegd dat de matrix (afweging duurzaamheid, kosten) zoals gepresenteerd, wordt geplaatst op het bestuursnet.

De heer Van der Laan zegt dat indien er geld benodigd is tijdens de uitvoering van deze pilot daarvoor altijd eerst een voorstel aan het algemeen bestuur wordt voorgelegd.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- kennis te nemen van de problematiek in veengebieden en de uitgewerkte methode voor de pilotgebieden in Valthermond en Hongerige Wolf door een presentatie in de plenaire vergadering van het algemeen bestuur.
- het delen van de opgedane kennis met stakeholders, maatschappelijke organisaties en verheden om een gedeeld beeld te krijgen over de problemen en kansen qua veenoxidatie en bodemdaling nu en in de toekomst.
- het starten van een gebiedsproces in Valthermond om samen met de stakeholders in het gebied te komen tot een gedragen uitvoeringsplan.

7. Brug Tjuchem

De heer Sinnema geeft een mondelinge toelichting op het bestuursvoorstel.

Er is al eerder een voorstel door het algemeen bestuur behandeld voor vervanging van de brug. In voorliggend bestuursvoorstel wordt om extra krediet gevraagd. De oorzaak hiervan is dat er een grotere brug is geplaatst voorzien van een voetpad. Tevens moest het ontwerp worden aangepast omdat er een gasleiding direct naast de brug aanwezig was.

Na uitvoering van de werkzaamheden wordt de brug in beheer en onderhoud overgedragen aan de gemeente Slochteren.

Mevrouw Heeringa vindt 25% extra krediet een forse overschrijding. Het zou prettiger zijn geweest als de oorzaak voor de extra kosten voor het aanleggen van het voetpad in een eerder stadium besproken zou zijn. De extra kosten voor het verplaatsen van de brug als gevolg van de gasleiding is een gegeven waar men geen invloed op heeft.

De heer Van der Laan antwoordt dat bij een uitgebreidere inventarisatie de oorzaak van de extra kosten eerder bekend had kunnen zijn, echter in beginsel was het standpunt van het waterschap om alleen de huidige brug te vervangen, niets meer en niets minder.

De heer Fonhof zegt dat het waterschap eigenaar is van de brug en dat de BTW compensatie daardoor niet aan de orde is.

De heer Van der Laan antwoordt dat de BTW compensatie onderzocht is. Indien de gemeente de opdrachtgever was geweest dan had de BTW gecompenseerd kunnen worden. Echter dit is niet aan de orde.

De heer Fonhof vraagt zich af waarom voorliggend bestuursvoorstel niet in de commissie FAZ wordt behandeld.

Omdat er een ondergrens (€ 250.000,-) gehanteerd wordt voor de behandeling van investeringsvoorstellen in de commissie FAZ.

Volgens de heer Fonhof ligt de verantwoordelijkheid van de gasleiding bij de leidingbeheerder.

De heer Van der Laan antwoordt dat de voorwaarden ten aanzien van vergunningverlening de laatste jaren zijn versoepeld. Dit heeft gevolgen voor het plaatsen van dergelijke leidingen. De leidingbeheerder heeft zich aan de vergunningvoorschriften gehouden. De leiding lag echter niet op de exacte plaats die door de leidingbeheerder werd aangegeven. Er was een verschil van ongeveer 60 cm.

De provincie, gemeente en het waterschap hebben gezamenlijk gezocht naar mogelijkheden voor een goede locatie van de brug ten opzichte van de aanwezige gasleiding.

De heer Fonhof vraagt waarom er nu een voetpad moet worden aangebracht en waarom het waterschap deze moet betalen. Had het waterschap het voetpad ook aangelegd als de brug in eigen beheer zou blijven.

De heer Sinnema antwoordt dat de gemeente eisen stelt aan de vervanging van de brug voordat ze de brug willen overnemen. Het aanbrengen van een voetpad heeft te maken met de verkeersveiligheid. De verkeerssituatie is nu heel anders dan toen de huidige brug is gebouwd. Het waterschap zou met de huidige inzichten ten aanzien van de verkeersveiligheid ook een voetpad hebben aangebracht.

De heer Tjarks verzoekt om bij toekomstige aanpassingen van objecten de kosten nauwkeuriger te ramen naar aanleiding van een inventarisatie.

De heer Van der Laan antwoordt dat er bij inventarisaties van aan te passen objecten altijd wordt uitgegaan van gegevens die op dat moment bekend zijn. Het risico is altijd aanwezig dat niet alle gegevens beschikbaar zijn.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

in te stemmen met het beschikbaar stellen van een extra krediet van € 95.000,- voor het vervangen van Dallinga's brug over het Afwateringskanaal van Duurswold in Tjuchem.

8. Afwateringskanaal Fiemel

De heer Sinnema geeft een mondelinge toelichting op het bestuursvoorstel.

De heer Nieuwenhuis zegt dat hij jaren geleden heeft aangegeven dat het talud wordt gebruikt door de aangrenzende eigenaren waardoor het talud verzakt.

De heer Nieuwenhuis is akkoord met het herstel van de oevers aan landzijde conform bijgevoegd kaartje waarop het traject in stippellijn is weergegeven. Echter de aanleg en inrichting van natuurvriendelijke oevers aan de dijkzijde vindt de heer Nieuwenhuis erg jammer, omdat de oevers op dit moment puur natuur zijn.

De heer Van der Laan zegt dat het gebruik van de maaipaden door de boeren, in combinatie met de exacte perceelscheiding, regelmatig onderwerp van discussie is.

A.s. donderdag vindt bilateraal overleg plaats tussen de heer Nieuwenhuis en de ambtelijke dienst omtrent de werkzaamheden langs het Afwateringskanaal.

De heer Fonhof vraagt hoe de uitdaging om aan te besteden in het kader van duurzaam werken wordt uitgevoerd en gecontroleerd.

De heer Van der Laan antwoordt dat de eisen van het waterschap worden aangegeven in het bestek (Geïntegreerde contractvorm UAVCG). De score van de inschrijvingen wordt bepaald en beoordeeld op duurzaam werken, waarna in samenhang met de prijs, voor een aannemer wordt gekozen.

De heer Fonhof stelt dat het plan dan wordt gescoord op papier.

De heer Van der Laan antwoordt bevestigend. Vervolgens worden de werkzaamheden in de praktijk gecontroleerd en beoordeeld op basis van het ingediende plan.

De heer Tjarks vindt het plezierig dat een aantal functies binnen één project worden uitgevoerd. De heer Tjarks denkt dat onderhoudskosten aan natuurvriendelijke oevers hoger zijn dan onderhoud aan traditionele oevers.

De heer Van der Laan antwoordt dat onderhoud aan natuurvriendelijke oevers minder frequent wordt uitgevoerd en dat de kosten binnen de exploitatiebegroting gedragen worden. Bijkomend voordeel is dat er ter plekke geen beschoeiingen meer hoeven te worden vervangen.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

in te stemmen met het beschikbaar stellen van een krediet van € 1.111.000,- voor het project Afwateringskanaal Fiemel en het beschikbare programmakrediet NVO's te verlagen met € 236.000,-.

9. Rondvraag

De heer Tjarks heeft via de mail een rapport ontvangen betreffende muggenoverlast als gevolg van vernatting van het gebied en vraagt of dit rapport bekend is binnen het waterschap.

De heer Van der Laan antwoordt bevestigend.

De heer Tjarks zegt dat er nog een aantal vragen ten aanzien van verlanding van watergangen in de ontvangen mail zijn gesteld.

Afgesproken wordt dat de heer Tjarks betreffende mail doorstuurt naar de heer Van der Laan voor behandeling.

10. Sluiting

De heer Doeven bedankt een ieder voor diens inbreng en sluit de vergadering.

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 11 mei 2016.

Jan van der Laan,
plv. secretaris

Henk Doeven,
voorzitter